

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 200 lir

Leto XXXV. Št. 44 (10.263)

TRST, četrtek, 22. februarja 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodoša« v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ZASKRBLJUJOČ POTEK VOJNIH AKCIJ NA DALJNEM VZHODU

Boji na vietnamski meji se nadaljujejo Mednarodne pobude za ustavitev spopada

V Moskvi zatrjujejo, da svet ne sme dopustiti, da bi Kitajska ostala nekažnovana - Napori za sklicanje varnostnega sveta OZN - Sihanuk predlaga ponovno konferenco o Indokini

HANOI, PEKING — Vzdušje kitajsko-vietnamske meje se še vedno nadaljuje krvavi boji, posebno se ob železniškem vozišču Lang Son, 20 km od meje na ozemlju Vietnam. Japonski viri poročajo, da se po glavni cesti od Hanoia v Lang Son pomikajo kolone tankov in vojaških vozil, ki prevažajo na bojišče vietnamske okrepitve, težko orožje, municijo in gorivo. Vietnamsko letalstvo napada zbirališča kitajskih čet, ki so se zmeraj utrjevale na področju, ki sega do 20 kilometrov v notranjost Vietnam. Lang Son je pred začetkom sovražnosti stiel 46 tisoč prebivalcev, sedaj pa se je tri četrtine prebivalstva izselilo v zaledje.

Medtem se na mednarodnem področju nadaljuje dejavnost, da bi kakorkoli zavustili nevarni spopad v Indokini. Govori se o neposrednih stikih med najvišjimi voditelji ZDA in ZSSR, kakor tudi o drugih poskusih posredovanja med vojskovojačami se državama. V New Yorku pričakujejo, da bo ameriška vlada vsak čas zahtevala formalno sklicanje varnostnega sveta OZN, ki naj bi razpravljal istočasno o kitajsko-vietnamskem spopadu in prisotnosti vietnamskih čet v Kampuciji. Ostaja seveda bojazen, da sploh ne bo prišlo do prave razprave, ker imata tako Kitajska, kakor Sovjetska zveza kot stalni članici VS OZN pravico do »vetas«. Obe sta namreč nagnili, da ne marata take razprave.

Za drugačno rešitev krize na Indokitskem polotoku se je zavezala skupina »neutralsitov« iz Kampucije, Laos in Vietnam, ki je osvojila predlog princa Norodoma Sihanuka o čimprejšnjem zopetnem sklicanju mednarodne konference o Indokini, ki naj določi ključna za neodvisnost, suverenost in nedotakljivost tam živčih narodov.

PO VRSTI NEUSPEHOV

Jimmy Carter rešuje zunanjost politiko ZDA

Izraelsko-egiptovski pogovori v Camp Davidu, ki naj bi mu vrnilo prestiž, potekajo v najstrožji tajnosti

WASHINGTON — Po ločenih stankih ameriškega državnega tajnika z izraelskim zunanjim ministrom Dajanom in predsednikom egiptovske vlade Khalilom so se večeraj v Camp Davidu začeli pogovori za uresničitev mirovnega sporazuma med Izraelom in Egiptom. Kot »egiptovski« vrh med predsedniki, Carterjem, Sadatom in Beginom, bo tudi tokrat ministri vrh potekal v najstrožji tajnosti, v predsedniški vikendici v hribih Marylanda. Po vseh predvidevanjih se bodo pogovori nadaljevali ves teden, ni pa izključeno, da se bodo pogajali tudi prihodnji teden. Vsekar boista ministri sproti obveščala svoji vladi, saj nista dobila pooblastil za dokončno sestavo sporazuma. Verjetno po tem »posvetovalnem« srečanju vrh treh predsednikov, kjer naj bi dokončno sklenili sporazum. Ameriški predsednik Carter pa se boji neuspeha, zato bo pristal na srečanje z Beginom in Sadatom šele, ko bo Dajan in Khalil pokazala dovolj zgornjo, da si državi želita resničnega miru in sta pripravljeni tudi na kompromise.

Carterjeva uprava si na vse kriplje prizadeva, da bi utrdila svoj položaj na Bliznjem vzhodu, potem ko se je zrušil najvažnejši stebler njene strategije — Iran. Iranska kriza bo med drugim prisotna tudi na sedanjih pogovorih, saj poleg spornih točk glede umika izraelskih sil s Sinaja, avtonomije Cisjordaniji in Gazi ter prednosti izraelsko-egiptovskega sporazuma pred vsemi dosedanjimi egiptovski-mi sporazumi z drugimi arabskimi državami, zahteva Tel Aviv, da bi Egipt po izraelskem umiku prodajal nafto Izraelcem. Sprememba iranske zunanje politike in njeno prijetelstvo s Palestinci je Izraelce tudi prizadelo, saj jim je Iran kril kar 60 odstotkov naftnih potreb. Carterjeve pobude za reševanje bližnjevzhodnega vprašanja so podble skoraj vsi vidni ameriški časopisi, ki zavračajo kritike predsedni-kovih nasprotikov. Ameriškega predsednika je podprl tudi senator Kennedy, ki prav tako soglasja s Carterjevim zadržanjem do drugega

Komisija OZN za človekove pravice obsodila Izrael

ZENEVA — Mednarodna komisija za človeške pravice je večeraj v Ženevi ostro obsodila Izrael, ki nesramno tepta vse človeške pravice v zasedenih arabskih območjih. Predvsem pa je komisija obsodila mučenje, rušenje hiš Arabcev in izgon prebivalcev iz njihovih rojstnih krajev. Dalje je mednarodna komisija sprejela tudi resolucijo, ki priznava palestinskemu narodu pravico do samoodločbe.

Potrjena vest: papež obišče Poljsko

VATIKAN — Papež Janek Pavel II. bo odpotoval na uradni obisk na Poljsko sredi maja. Točnega datuma še ni določil, vendar pa je gotovo, da bo papež v Varšavi 13. maja. Na Poljskem sicer vesti niso uradno potrdili, vendar pa vse kaže, da sta Vatikan in poljska vlada končno dosegla dogovor. Ta dogovor naj bi tudi predvideval, da papež vsakelej ne bo na Poljskem 11. maja, to je praznik poljskega zavetnika sv. Stanislava, ki ga oblasti smatrajo za upornika, ampak bo prišel dan ali dva kasneje. Večeraj so tudi sporočili, da so papeža uradno povabili, naj se od 27. avgusta do 7. septembra letos udeleži v New Yorku svetovne konference verskih skupnosti za mir.

«Primer Moro» v parlamentu

RIM — »Primer Moro« bo orednja točka raziskave, ki jo bo uvedla parlamentarna preiskovalna komisija. Ustanovili jo bodo na podlagi številnih zakonskih predlogov, ki so jih predložili KD, KPI, PSI, PDUP, DP, radikali, FLI, MSI in DN. Ker je treba vse predloge uskladiti, se je predsednik notranje komisije poslanske zbornice republikanec Oscar Mammì že lotil dela. Ni izključeno, da se bo ožji odbor notranje komisije sestel že danes.

Uskladiti vse zakonske predloge bo tvegana stvar, ker nekateri stranke zahtevajo izključno preiskavo o urabritvi in umoru Mora, drugi pa hočejo raziskavo razširiti tudi na ozadja, zadržani predlog demokr-kristjan. Fracanzani pa razširja preiskavo na delovanje terorističnih in prevratniških organizacij v Italiji od 1969. leta pa do današnjih dni.

v okviru političnih načel nevtralnosti in neuvrščenosti.

V Tokiu pa je zunanje ministrstvo sporočilo, da je Vietnam uradno zaprosil Japonsko, naj prepriča Kitajsko, da umakne svoje čete.

V Moskvi medtem ponavljajo ostra svarila Kitajski. Sovjetski radio poudarja, da evduzija in svetovni položaj ne smeta dopustiti, da bi Kitajska ostala nekažnovana ali celo, da bi dosegla končno zmago. Skratka SZ opozarja Zdrževne države, da bi morebitni kitajski uspeh v Vietnamu imel hude posledice tudi v procesu sporazumevanja in popuščanja napetosti med vesilama. Zato skuša Moskva posredno pritisniti na ZDA, naj posredujejo pri pekinški vladi, naj odpokliče svoje vojne enote iz Vietnamu.

Sovjetski tisk je tudi nestrno reagiral na stališča romunske tiskovne agencije »Agerpress« ter zagrebovala »Vestnik«, češ da nista obsojila kitajskega početja. Jugoslovanski dnevnik obtožuje, da je »opozel kitajska stališča o odgovornosti SZ za spopad«, nato pa žaljivo pripominja, da je sta jugoslovanski dnevnik prešel vsako mejo dostojnosti in je pripravljen upogniti hrbet pred kitajskimi gospodarji. Očitno tu ne gre za polemiko zgolj z zagrebškim dnevnikom, pač pa je tarča sovjetskega napada jugoslovansko uradno stališče o nedavnih dogodkih.

V okviru diplomatskega pritiska SZ spada vsakelej tudi trditve sovjetske tiska, da je Kitajska v zadnjem desetletju »izvala na svojih mejah več incidentov, kot jih je bilo povsod drugje v svetu«.

Politični pritisk SZ na Zahod in posebno na Kitajsko spremlja tudi počasno stopnjevanje pomoči Vietnamu, za katerega v Moskvi vsakelej trdijo, da se uspešno brani. Tako so v Hanoju objavili vest o zborovanju sovjetskih izvedencev na vietnamskih tleh. Izraelci so namreč zahtevali vietnamsko vlado, da bi sodelovali pri obrambi Vietnamu. Moskovski radio pa je objavil vest, da številne sovjetske tovorne ladje plujejo v Haiphong, Saigon in Da Nang z »industrijskimi izdelki« in prehrano.

Poleg tega pa je sovjetska vojna mornarica okrepila svojo prisotnost v Tonkinškem zalivu in Južnokitajskem morju s težko križarko in rušilcem, ki sta pripadla iz Vladivostoka. Pridružili sta se devetim sovjetskim vojnim ladjam, ki že nekaj dni plujejo ob vietnamski obali.

Uradna sporočila z bojišč se doslej niso spremenila. Kitajci trdijo, da boji potekajo »vzdolž meje«, ki pa ni natančno določena. Na vprašanje, ali to pomeni, da potekajo na obeh straneh meje, je kitajski glasnik odgovoril, da je to možno.

Vietnamci pa ponavljajo, da uspešno odbijajo kitajske napade in da so večeraj onesposobili nadaljnjih 2 tisoč kitajskih vojakov.

Kitajske oblasti vsakelej vztrajno podčrtujejo »omejeni značaj« sedanjega spopada in zato se normalno nadaljuje vse diplomatske in gospodarske dejavnosti. Večeraj je na primer v Pekingu pristal predsednik izvršne komisije EGSR Roy Jenkins, ki se bo teden dni pogovarjal o prispevku evropskih držav pri načrtih o modernizaciji kitajskega gospodarstva. Večeraj so v Pekingu po 13 letih ponovno odprli tudi kitajski inštitut za mednarodne odnose, ki ga zapirli mednarodna revolucija. V tisku so tudi pogajanja za nakup večjih količin kanadskega železa in za gradnjo tovarne avtomobilov »Daimler Benz« na Kitajskem.

Končno pa je večeraj kitajska vlada sklenila sporazum z nemško letalsko družbo »Messerschmidt« za nakup televizijskih satelitov, helikopterjev in zdravstvenih naprav.

Vse stranke soglašajo v dejstvu, da je treba nuditi preiskovalni komisiji najširšo možnost raziskave, zaradi česar zanjo ne bi smela veljati ne državna ne uradna ne profesionalna ne bančna tajnost.

Mammì je nadalje predlagal, da bi bilo v komisiji 15 poslancev in 15 senatorjev, katerim bi načeloval predsednik, ki bi ga soglasno določila predsednica obeh zbornic Intrag in Fanfani. Ker bi imele vse stranke, seveda sorazmerno z njihovo težo v zbornicah, svoje predstavnike, domnevajo, da bo v preiskovalnem organu 12 demokr-kristjanov, 9 komunistov, 2 socialisti, vse druge skupine pa bi imele po 1 predstavnika.

Iter za ustanovitev komisije se je torej začel. Treba bo izglasovati zakonski dekret in od tedaj dalje bo imela komisija popolnoma, vsaj pričakovati je treba, svobodno roke. Delo bi morala končati v šestih mesecih. To sicer precej optimistično zvezi, saj je že padel predlog, da bi morala komisija ob morebitni volilni kampanji prekiniti z raziskavo.

Almirante bo moral pred sodnike

RIM — Giorgio Almirante, koledovja neofašistične stranke MSI-DN, bo moral pred sodnike. Tako je večeraj sklenila poslanska zbornica, ki je odločala o tem, ali naj dovolji sodni postopek proti Almiranteju, ki je obtožen obnavljanja fašistične stranke, ali ne. Za tak postopek je glasovalo 289 poslancev, proti pa 141. Almirante je si sam zahteval, naj zbornica odvoli postopek, vendar je bilo te da je jasno, da bo zbornica prišla na zahtevo sodnikov.

Vietnamski ranjenec v okopih južno od mesta Lao Cay (ANSA-UPI)

NAGEL SKLEP PREDSEDNIKA REPUBLIKE PERTINIJA

Andreotti priznal neuspeh svojih naporov Republikanec Ugo La Malfa novi mandatar

Vodstvo KD najbrž upa, da bo laični mandatar propadel - KPI poziva La Malfa, naj oblikuje vlado demokratične enotnosti - Socialisti bi želeli izvirno »paritetno« vlado

RIM — Ob 11. uri dopoldne bo predsednik republike Pertini povelil republikanemu pravku Ugo La Malfa mandat za sestavo nove vlade. To je posledica spoznanja KD, da je Andreottijev poskus za sestavo enoborne demokratične vlade s pomočjo laičnih strokovnjakov propadel. Andreotti je na seji vodstva KD do zadnjega branil svoj poskus in upal, da mu bo stranka dala še nekaj časa na razpo-

vanje La Malfa zato, ker trdno upajo, da se bo spotalnil ob poletnih, ki mu jih bodo nametali vzdolž poti. Prepričani so namreč, da tudi La Malfa ne bo uspešno premostil težav, s katerimi se je ubadal Andreotti. To naj bi privedlo do novega neuspeha in možnosti izbire drugega demokratičnega, morda Forlanija ali Piccolija, ki bi se predstavljal kot »reševalec domovine«, ki bi dosegel zunanjo podporo socialistov novi vladi »KD-strokovnjaki«. La Malfov neuspeh naj bi namreč prepričal vse stranke in predvsem javnost, da brez demokristjanov ni mogoče sestaviti vlade. Predsednik republike Pertini je najbrž razumel demokristansko igrlo, ki stremi za tem, da bi »pozala« vse druge kandidate in počakala na dan, ko ji bodo vrnilo mandat, za katerega trdno verjame, da ima sveto pravico. Zato je brez oklevanja, ostajajoč v mehlah svojih pristojnosti, preskočil formalna postopovanja in v roku pol ure razpustil izbiro novega mandatarja in mu povelil »polna mandat«, se pravi mandat brez vsakršne omejitve. Pertini dobro ve, da demokristjani ne bodo kritizirali njegove izbire, saj se z La Malfa niso nikoli zares spili. Obenem pa je s svojim mandatom dal razumeti, da bi La Malfa utegnil sestaviti tudi manjšinsko vlado, ki bi zahtevala zaupnico zbornic. Če bi se ne prejela, bi predsednik republike napovedal nove volitve. La Malfova manjšinska vlada pa bi opravljal la redne posle najmanj pol leta. V bistvu pa je to že grožnja demokristjanom, saj bi se prvič zgodilo, da bi se udeležili volitev, ne da bi razpolagali z vlado in ministri.

Ugo La Malfa

Seveda je imenovanje La Malfa sama po sebi pomembna novost. Vprašati pa se moramo, ali mu bo uspele in če bo v ta namen storil vse, kar je potrebno. Mnogi si namreč določni mandat predstavljajo tudi kot »enji prehod« k neuspehu in zopetnji izbiri demokristanskega mandatarja.

Morda je potrebno, da se vrnemo k jutranji seji vodstva KD. Znacajni je v svojem poročilu zvezel na znanje Andreottijev neuspeh, pri tem pa je podčrtal pomen dejstva, da so se z Andreottičevim predlogom o »paritetni vladi« strinjali socialisti, socialdemokraci in republikanci. Tajnik KD je zato gladko zavrnil tri Berlinguerjeve predloge, ni pa hotel povedati, kaj hoče KD. Edino, kar je izjavil, je splošna obveza, da se bo KD zavzela, da bi preprečila predčasne volitve in torej podprla vsak predlog, ki »ni v nasprotju z narodno solidarnostjo in ne izkrivlja politike sočutenja«.

V opoldanskem urah se razprava v vodstvu KD nadaljuje povsem neuspešno. Tedaj je Forlani predlagal kratko prekinitev del. Dobro uro pozneje je dogovor dosežen. Andreotti je lahko šel na Kviral in vrnil mandat. KD je torej sklenila, da bo tvegala imenovanje laičnega mandatarja. Zakaj?

Najbrž so demokristjani mnenja, da bodo tako pridobili nekaj časa in premostili morebitna nesoglasja. Predvsem pa pristajajo na imeno-

NA SEJI ZVEZNEGA SVETA ZA MEDNARODNE ODNOSE V BEOGRADU

Razprava o pripravih Jugoslavije za šesti »vrh« neuvrščenih držav

Počastili so spomin Edvarda Kardelja, ki je do pred kratkim predsedoval temu svetu - Perspektive razvoja odnosov z razvitimi državami in z državami v razvoju

BEOGRAD — Na večerajšnji seji zveznega sveta za mednarodne odnose, ki jo je vodil Minić, so najprej počastili spomin člana predsedstva SFRJ in ZKJ Edvarda Kardelja, ki je bil do sredine lanskega leta predsednik tega sveta. O njegovem delu je udeležencem seje spregovoril Miloš Minić in med drugim podčrtal Kardeljeve velike zasluge za Jugoslavijo, posebej pa je omenil tudi zelo velik prispevek pokojnika k uveljavljanju zveznega sveta za mednarodne odnose in drugih zveznih svetov. Po besedah Minića je Edvard Kardelj dolgočasno naznačil poti delovanja tega in drugih zveznih svetov kot skupnih jugoslovanskih institucij, katerih naloga je, da čimbolj koristno sodelujejo pri oblikanju in izvajanju politike in stališč Jugoslavije.

Zvezni svet za mednarodne odnose je okviru svojega letošnjega delovnega programa na večerajšnji seji obravnaval možnosti, perspektive in probleme dolgoročnega razvoja dvostranskih odnosov z neka-

termi razvitimi državami in deželami v razvoju. Prav tako je obravnaval in nato sprejel informacijo o stališčih, sugestijah in predlogih, sprejetih na prejšnji seji sveta, ko so razpravljali o izvajanju ekonomskih sklepov pete vrhunske konference neuvrščenih držav v Colombu. Razpravljali so tudi o izhodiščih za dejavnost Jugoslavije v pripravih na šesti »summit« neuvrščenih, ki bo letos v Havani, in spregovorili o sodelovanju Jugoslavije na tretji konferenci Zdrženih narodov o mednarodnem morskem pravu. (vb)

Hua Guofeng sprejel delegacijo Vojvodine

PEKING — Predsednik CK KP Kitajske in predsednik vlade Hua Guofeng je večeraj sprejel predsednika izvršnega sveta jugoslovanske pokrajine Vojvodine in član delegacije, ki so na večeravnem obli-

sku na Kitajskem. Med pogovori je predsednik Nikola Kmezić seznanil kitajskega voditelja z možnostmi za sodelovanje med vojvodinskim gospodarstvom in kitajskimi industrijskimi in kmetijskimi podjetji. Kitajski predsednik je opozoril na velike možnosti kitajsko-jugoslovanske gospodarskega sodelovanja in podčrtal pomen obojestranskih prizadevanj za uresničevanje dogovorjenih programov. Kot poroča Tanjug iz Pekinga, je Hua Guofeng tudi ob tej priložnosti poslal najprijaznejše pozdrave in najboljše želje jugoslovanskemu predsedniku Titu in pri tem visoko ocenil Titova prizadevanja pri obrambi temeljnih načel neuvrščenega gibanja in pri krepljivi enotnosti tega gibanja.

Luciano Barca predaval v politični šoli v Kumrovcu

KUMROVEC — Član direktije KPI Luciano Barca je večeraj obiskal politično šolo Zveze komunistov Jugoslavije »Josip Broz Tito« v Kumrovcu in njenim slušateljem predaval o pripravih italijanskih komunistov na 15. kongres, ki bo prihodnji mesec, in o italijanskem političnem položaju. Kot poroča Tanjug, je Barca izrazil zadovoljstvo, ker se mu je ponudila priložnost za pogovor s slušatelji te ugledne partijske šole. Poudaril je, da ima Zveza komunistov Jugoslavije specifične izkušnje na področju in so zato italijanski komunisti zelo zainteresirani za širok pogled jugoslovanskih komunistov na svetu.

Odpri razstava del Edvarda Kardelja

LJUBLJANA — V Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti so večeraj odprli razstavo del pokojnega jugoslovanskega državnika, revolucionarja in marksističnega teoretika Edvarda Kardelja. Na razstavi so prikazane praktično skoraj vse publikacije izpod peresa Edvarda Kardelja, ki so izšle v slovenskih in v drugih jugoslovanskih jezikih, od njegovih najzgodnejših del iz predvojne obdobja do njegovega zadnjega temeljnega dela »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«. Razstavljeni so tudi primerki posebnih in drugih izdaj, ki so jih jugoslovanski časniki pripravili in izdali ob nedavni smrti Edvarda Kardelja.

URESNIČUJE SE ISLAMSKI INTEGRALIZEM

Homeini skuša odvzeti levici vlogo v islamski republiki

Ponovno v ospredju pereče vprašanje iranskih Kurdo

TEHERAN — Duhovni vodja iranske revolucije ajatulah Homeini je večeraj onemogočil manifestacijo levičarskih »fedainov«, ki zahtevajo sodelovanje pri vodenju države. Homeinijeva zrna, fedaini so namreč manifestacijo odpovedali, potrjujejo islamistični napovedi o islamskem integralizmu, ki naj bi bilo glavno gibalno budoče islamske republike.

Verski voditelji je namreč pozval svoje privrženke, naj se ne udeležijo manifestacije, ki jo organizirajo »brezbožniki in protislamski elementi«. Upanje levice, da bo v novi iranski stvarnosti dobila manevrski prostor, je torej ponovno slaphnelo.

Medtem pa objavljajo teheranski časopisi osnutek ustave bodoče islamske republike, v kateri pa ni navedena vloga strank. Iran naj bi postal predsedniška republika z enim zbornico, ki bo samo potrjevala ministre in nadzorovala vlado in predsedniško dejavnost. Predsednik republike, ki bo najvišja oblast v državi, bodo neposredno volili vsi, ženske in moški. Prav tako bodo volili poslance. Glede poljedelstva bo zemlja last tistega, ki jo obdeluje in je ne bo smel prodati. Da bi onemogočili razpršitev zemljišč zaradi dedovanj, bodo ustanovili »družinske zadruge«. Vse večje in pomembnejše industrije bodo državnne, skušali bodo odpraviti vse tiste dejavnosti, ki ne uporabljajo vsaj 70 odstotkov domačih surovin. Glede bank se ne bodo držali strogega islamskega zakona, ki prepoveduje obresti, le oduševstvo bo prepovedano.

Islamska republika torej postaja iz dneva v dan bolj stvarna in otipljiva, še vedno pa ostajajo odprta vprašanja o vlogi strank in manevrski možnosti levic in laikov. Bazargan je bil poročilo, da se ne bo na obalah Perzijskega zaliva rodil novi kalifat, a vsa sedanja dejstva dokazujejo, da je glavno gibalno v državi še vedno stari verski veljak, ajatulah Homeini. Predstavniki drugih verstev od sunitov do kristjanov in židov z optimizmom gledajo na bodočo republiko, ki ta optimizem ni v vrstah levic, ki čuti, da bo grobo izločena iz igre, kljub temu, da se je borila ramo ob ramo s Homeijem.

Politični položaj v državi se torej »normalizira«, a na dan prihaja še pravi tako zgrešeno mišljenje je, da se stvari niso spremenile dolga desetletja in da je Italija deželna zveza ministrstev. Morda je torej imenovanje laičnega mandatarja (nazivamo: ne glede na možnost neuspeha njegovega poskusa) pozitivno znamenje, o katerem je vredno razmišljati. (sts)

irski prostor, je torej ponovno slaphnelo.

Medtem pa objavljajo teheranski časopisi osnutek ustave bodoče islamske republike, v kateri pa ni navedena vloga strank. Iran naj bi postal predsedniška republika z enim zbornico, ki bo samo potrjevala ministre in nadzorovala vlado in predsedniško dejavnost. Predsednik republike, ki bo najvišja oblast v državi, bodo neposredno volili vsi, ženske in moški. Prav tako bodo volili poslance. Glede poljedelstva bo zemlja last tistega, ki jo obdeluje in je ne bo smel prodati. Da bi onemogočili razpršitev zemljišč zaradi dedovanj, bodo ustanovili »družinske zadruge«. Vse večje in pomembnejše industrije bodo državnne, skušali bodo odpraviti vse tiste dejavnosti, ki ne uporabljajo vsaj 70 odstotkov domačih surovin. Glede bank se ne bodo držali strogega islamskega zakona, ki prepoveduje obresti, le oduševstvo bo prepovedano.

Islamska republika torej postaja iz dneva v dan bolj stvarna in otipljiva, še vedno pa ostajajo odprta vprašanja o vlogi strank in manevrski možnosti levic in laikov. Bazargan je bil poročilo, da se ne bo na obalah Perzijskega zaliva rodil novi kalifat, a vsa sedanja dejstva dokazujejo, da je glavno gibalno v državi še vedno stari verski veljak, ajatulah Homeini. Predstavniki drugih verstev od sunitov do kristjanov in židov z optimizmom gledajo na bodočo republiko, ki ta optimizem ni v vrstah levic, ki čuti, da bo grobo izločena iz igre, kljub temu, da se je borila ramo ob ramo s Homeijem.

Politični položaj v državi se torej »normalizira«, a na dan prihaja še pravi tako zgrešeno mišljenje je, da se stvari niso spremenile dolga desetletja in da je Italija deželna zveza ministrstev. Morda je torej imenovanje laičnega mandatarja (nazivamo: ne glede na možnost neuspeha njegovega poskusa) pozitivno znamenje, o katerem je vredno razmišljati. (sts)

hujši problem, vprašanje, ki je dolga desetletja pestilo Iran - Kurdi. Vesti so pomanjkljive, a kljub temu mi vsem jasno, da se Kurdi upirajo in hočejo doseči čimširšo avtonomijo. Večeraj naj bi v spopadih z redno vojsko ranili celo nekega generala, Bazargan pa je že poslal v Azerbajdžan svojo delegacijo, ki naj reši položaj. Tudi zunanji ministri in vodja nacionalne fronte Karim Sanžabi, Kurd po rodu, je napel vse sile, da bi preprečil svoje rojake, da bodo svobodni v islamski republiki in naj se nasedajo provokacijam preobledenih pripadnikov bivše šahove tajne policije Savak.

Medtem so »homeinisti« že prepelčali Carterjevo upravo, da je sodbno in zapleteno ameriško orožje v dobrih rokah, da se mu »komunisti« ne bodo približali. Svojo voljo po zbliževanju ZDA so večeraj pokazali z izpustitvijo mornarskega strelca, ki naj bi med napadom na ameriške veleposlanstvo v Teheranu ubil tri Irance, Bazargan in Homeini se jasno zavedata, da bo njuna zmaga popolna šele, ko bodo ZDA prepričane, da so izgubile zavestnika, a pridobile prijatelja. (voc)

Eksplodizija v Pakistanu

ISLAMABAD — Štirinajst mrtvih in 65 ranjenih oseb je tragičen obracun eksplozije v Lahoreju, glavnem mestu pakistanske pokrajine Punjab. Policija trdi, da je razmeslo neko skladišče eksploziva in izključuje možnost atentata. V zadnjih dneh prihaja v Pakistanu do bombnih atentatov privrženec bivšega premiera Buta, ki je bil ubojen na smrt.

PO PODATKIH OBČINSKE STATISTIČNE SLUŽBE

V zadnjem letu na Tržaškem občutna podražitev prehrane

Cena govedini poskočila za 39,1 odst. - Zaradi hude zime zelo draga povrtina - Tudi ribe postajajo luksuz

Ena izmed glavnih postavk, ki vplivajo na gibanje življenjskih stroškov, so družinski izdatki za prehrano. In prav pri teh izdatkih se številke stalno večajo, kakor je razvidno iz poročil osrednjih statističnih zavodov, pa tudi iz poročil krajevnih ustanov, ki zbirajo podatke o gibanju cen na tržaškem trgu.

Najnovejša poročila statistične službe tržaške občine krepko potrjuje ta trend. Obdobje, na katero se nanaša, obsega dvanajst mesecev od januarja 1978 do konca januarja letos. Iz primerjave med ustreznimi podatki je na področju splošne prehrane razvidno, da so se v zadnjem letu povsile cene skoraj vsem artiklom: izjemno predstavljajo le boljše vrste rize, ki so se pocenile za 5,7 odst., navaden fižol v zrnu (-6,6 odst.), in pražena kava (-12,6 odst.) - toda pri škodilcih in baru se ta pomenitev prav nič ne pozna. V nezadnji tekni navzgor pa prednjačijo cene parmezana (+34,0 odst.), ki so dosegle višino 9008 lir za kilogram, govedina (+39,1 odst.), teletina (+25,7 odst.) kruh (+25,3 odst.) konzerviran grah (+22,5 odst.), olupljeni paradizniki v školah (+21,1 odst.), gnjat (+20,2 odst.) in navadno namazno vino (+20,1 odst.). Povisje do 20 odst. so zabeležili ogrska salama, mortadela, olje iz zemeljskih lesnikov, maslo, ovčji sir, sir clatteria, štrakin, sladkor in nekatere druge blaginje. Med vrste, medtem ko so povisile pri testeninah, pšenični moki, svinini, perutnini, tunini, oljivem olju, margarinu, mleku, jajc in konzerviranem mesu ostali pod mejo +10 odst.

Znato večje podražitve pa so v zadnjem letu nastale pri povrtini in sadju. Na ustreznem spisku pripada prvo mesto cikori, ki se je podražila kar za 124,2 odst., tako da morajo gospodinjice danes izdati 872 lir za kilogram teje sočiva, za katerega so se pred letom plačale 389 lir (k temu je v veliki meri botrovala letošnja hladnejša zima). Druge podražitve pa so naslednje: artičoke iz Apulije (+45,1 odst.), cvetača (+43,9 odst.), kupus (+27,3 odst.), koronček (+76,9 odst.), endivja (+56,6 odst.), paradizniki (+17,9 odst.), zelenjava (+38,4 odst.), špinat (+43,9 odst.), krompir (+27,5 odst.); med posameznimi vrstami

sadja so cene poskočile navadnim pomarančam za 31,4 odst., bananam za 10,9 odst., limonam za 17,1 odst., mandarinam za 33,2 odst., jabolkom jonathan za 9,5 odst., delišes za 4,6 odst., in ekanađa za 8 odstotkov.

V tržaških ribarnicah pa je občinska statistična služba zabeležila naslednje spremembe: sardonom so cene v zadnjem letu poskočile za 40,6 odst., ciplem za 19,3 odst., morskim listom za 33,9 odst., kalamarom za 22,6 odst. in sipam za 17,7 odst. Tako stane kg sardonov 1.395 lir, kg morskih listov 10.735, kg kalamarov 5.129, kg sip 3.466 lir itd.

Še o prostorih industrijskega strokovnega zavoda

Predstavniki staršev, dijakov in profesorjev poklicnega inštituta

Z VČERAJŠNJEGA ZASEDANJA NA FILOZOFSKI FAKULTETI

Zanimanje italijanskih študentov za vprašanja slovenske manjšine

Pripravili bodo seminarje, poglobljali zgodovinsko in kulturno plat slovenske narodnostne skupnosti

Včeraj popoldne je bila avla tržaške filozofske fakultete polna študentov, ki so se zbrali, da bi razpravljali o globalni zaščiti Slovencev v Italiji. Željo po strokovni poglobitvi tako komunističnega zadrževanja, kot tistega, ki ga je predložila italijanska vlada Slovenska skupnost (svoj zakonski osnutek je predložila tudi PSI), slovenski in italijanski študentje razlije med zborovanjem v prejšnjem tednu, ko so tudi izglasovali skupno resolucijo o pomenu sožitja med dvema tu živčima narodoma.

Problem globalne zaštite Slovencev ni tako enostaven. Posebno težje za italijansko narodnostno komponento ne. Še tisti študentje, ki so na fakulteti v stalnem stiku s slovenskimi kolegi, ki posegajo v slovensko zgodovino in prebirajo literaturo slovenskih književnikov (seveda v prevodu), težko sežejo do bistva samega. Pa kljub vsemu je tej napredni in demokratični mladini ta problematika pri srcu. Resnično bi jo radi poglobili in spoznali. In mogoče so prav sedanjí šovinistični in nazadnjaški izbruhi določenih tržaških krogov privedli do tega, da je napredna mladina premagala otopenost in se začela zanimati za še drugo obstoječo narodnostno skupnost.

Na včerajšnjem prvem poskus-

nem seminarju je ta volja prišla do polnega izraza. «Ni dovolj, da sodelujemo na raznih šolskih manifestacijah. Ni dovolj, da ostanemo zgolj pri geslu »Stopajmo enotno«. Treba je konkretnih pobud, moramo se vsi med sabo približati. In to bomo najlažje dosegli tako, da čimprej odpravimo dezinformacije, ki je na tem področju tako vidna, saj je tudi ta eden izmed razlogov, ki povzroča taka trenja», so ugotavljali nekateri študentje.

Zgodovinski inštitut tržaške univerze deluje kar uspešno. Še vedno pa posveča preveliko pozornost krajevnim zgodovini. Tudi to željo so študentje izrečno poudarili. Sami se namreč zavedajo, koliko morajo še nadoknaditi.

Na skupnem srečanju je bilo prisotnih tudi nekaj profesorjev, med njimi prof. Miccoli, prof. Pirjevec, prof. Sala, ki so s svojimi posegi dali zborovanju že nekoliko obliko seminarja. Boris Iskra je v grobih potezih obrazložil zakonski osnutek KPI in pomen globalne zaštite, podal je kratek zgodovinski pregled slovenskega naroda v naši deželi, sedanjí položaj v Benetkah Slovenji, govoril je tudi o posebnih komisijah, ki pripravljajo zakonski osnutek pri vladi. «Najlepša oblika sodelovanja je prav spoznavanje jezika», je dejal Iskra, «saj kdor se bo naučil slovenskega jezika, neprisiljeno, ampak iz lastne pobude, ta se bo tudi še bolj vključil v slovensko stvarnost».

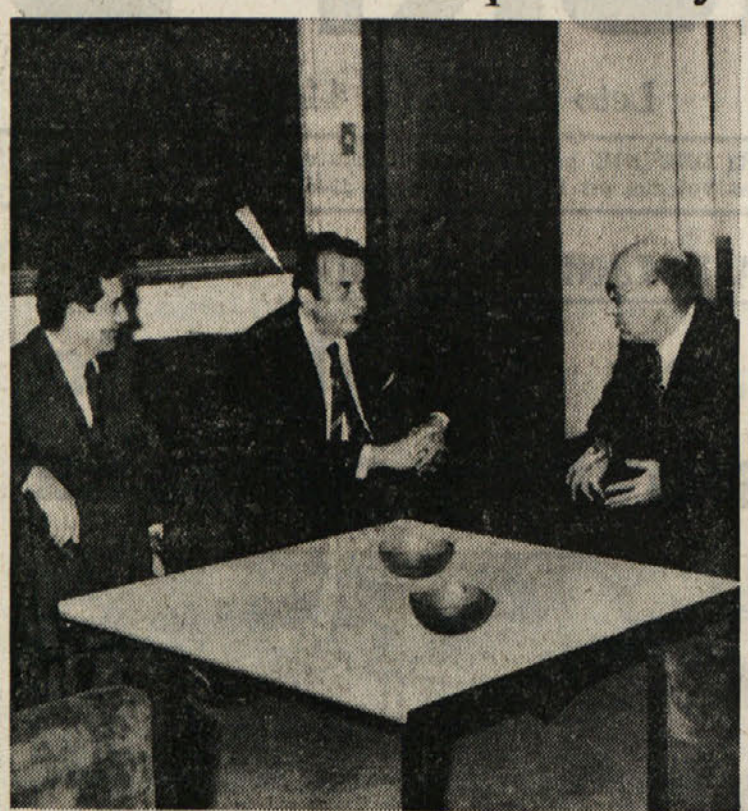
Osrednji del te zanimive pobude bo v petek dopoldne, ko bosta s pričetkom ob 10. uri v avli Ferrero na filozofski fakulteti (Ulica Università 7) senatorka Gerbecova in deželni svetovalec Štoka govorila o globalni zaščiti italijanskim študentom. (kt)

Sindikalne vesti

Vsrednjavne organizacije, ki združujejo zdravniške bolnišnične blaginje, pediatre in drugo zdravstveno osebje, napovedujejo vsedržavno stavko, ki naj bi jo uprizarili po 1. marcu. Zdravniki zahtevajo podpis enotnega sporazuma (konvencije) za splošno zdravstvo in izplačilo zaostankov, ki jim jih dolgujejo bolniške blaginje.

Danes bodo po vsej državi stavkali delavci kovinopredelovalnih obratov. Stavko je sklical enoten sindikat kovinarjev FLM (FIOM-CGIL,

Gen. konzul SFRJ pri Colliju

Predsednik deželnega sveta Mario Colli je včeraj sprejel na vladnostnem obisku novega generalnega konzula SFRJ Jugoslavije dr. Stefana Cigoja, s katerim se je dolgo in prisrčno pogovarjal. Obravnavala sta številna vprašanja, ki zadevajo odnose med deželo Furlanijo - Juljsko krajino in sosednimi jugoslovanskimi republikami. Danes ob 9.30 bo generalni konzul obiskal državnega pravdnika Giannissija, predsednika sodišča Zmuna in generala Realeja

NA PREDINOČNI SEJI

Repentabrski občinski svet z večino odobril proračun 1979

Župan Colja zavrnil očitke opozicije v zvezi s pomanjkanjem volje po političnem sodelovanju

Osrednja točka dnevnega reda predvčerajšnje seje repentabrškega občinskega sveta je bila predstavitelj in razprava o proračunu za finančno leto 1979. Proračun, ki predvideva skoraj 370 milijonov lir izdatkov, je bil po kratki razpravi tudi odobren: zanj se je izrekli enajst svetovalec, trije predstavniki opozicije pa so se vzdržali.

Pred predstavljeno proračuna je župan Pavel Colja navedel nekaj pomembnih del, ki bodo v kratkem končana: vrtec bodo izročili že 26. t.m., v njem pa bo prostora za 90 otrok. Takoj nato se bodo lotili gradnje dveh novih učilnic na osnovni šoli, ki bo tako razpolagala z osmimi prostori. Do konca aprila ali začetka maja pa bodo dokončali gometno igrišče in štiri slačilnice. Glede telovadnice pa je župan pojasnil, da še vedno čakajo na pristaneček računsko dvor: v bistvu so sredstva že zagotovljena, saj bo občina krila stroške za postavitev temeljev (trideset milijonov), vladni komisarjat pa za zagotovilo 150 milijonov lir. Ostalo bodo krili z deželni posojilom, dela pa bodo stečili proti koncu maja.

V razpravo je posegel svetovalec Karel Guštin in občinski upravi očital, da opozicija še vedno nima svojega predstavnika v občinski gradbeni komisiji. Skliceval se je na dolinsko občino, kjer opozicija vabijo k sodelovanju in dejal, da je na Repentabru vzdušje čisto drugačno in ni čutili dobre volje. Župan Colja je očitke zavrnil, češ da se z vprašanjem obnove značaja skušajo izneverjati odnosi v večini in zagotovili, da bodo na naslednji seji razpravljali o tem problemu, sprejeli pravilnik in ga prilagodili novi zakonodaji ter razširili število članov komisije. Kar pa se sodelovanja tiče, je župan naglasil, da je to sodelovanje zaželeno, vendar do danes ni bilo opaziti konstruktivnih in konkretnih predlogov s strani opozicije.

Sledila je predstavitev posameznih postavk proračuna. Župan je uvodoma naglasil, da je v zadnjih dveh letih prišlo do precejšnjih sprememb, zato bodo naloge občinske uprave v glavnem usmerjeni v to, da dokončajo že začeta ali načrtovana dela. Glavne postavke proračuna so namreč v bistvu nakazila države in pa

dodatne vsote za izenačenje proračuna. Kot osnovne naloge je poleg prej naštetih omenil še javno razsvetljavo, razširitev nekaterih poljskih poti in manjše športne objekte ter razširitev pokopališča. Prav te sestave bodočega pravnika za pokopališče je predlagal imenovanje komisije, v kateri naj bi bili trije predstavniki večine in dva opozicije, kar pa je manjšina zavrnila in se sklicevala na predhodno rešitev vprašanja zastopnika in gradbeni komisiji. Vsi dve bodo imenovali le začasno komisijo.

V razpravo o proračunu je posegel svetovalec Milčič, ki je predlagal, da bi nekaj sredstev namenjenih za javno razsvetljavo, raje uporabili za čakalnice v Repnu. Župan je pojasnil, da to lahko storijo, ne da bi spreminjali sedanjí proračun, saj lahko vedno zaprosijo za deželno posojilo. Na vsak način pa bo treba najti celovito rešitev, saj je čakalnica potrebna tudi pri Fernetičih in v Colu.

Pismo uredništvu

Katinara kot Neapelj

Obveščamo občane in pristojne oblasti, da smo bili starši učence osnovnih šol »F. Milčičski« in »Stossich« s Katinare prisiljeni prepovedati našim otrokom obisk šolskega poslopja od 22. t.m. dalje zaradi popolnega pomanjkanja higienskih jamstev v šolskih prostorih, v katerih so našli miši in podgane (nosilke raznih bolezni), v omrah, strastiščih, predalih katedrov pa celo mrhovino. Izredno umazano je stanovanje sluge nasprotni telovadnice in ob razredu, ki ga obiskujejo italijanski prevozniki. Od tod lahko pridejo podgane v šolske prostore. Starši smo se odločili za ta korak potem, ko smo zaman čakali že mnoga časa. Sedaj je postal položaj nevarnejši zaradi česar smo bili prisiljeni uporabiti edino sredstvo, ki nam je na razpolago.

Starši otrok šol »F. Milčičski« in »Stossich«

Mali oglasi

OSMICA — Boris Primožič je odprl osmico v Ul. Kobler 17 — pri Magdaleni. Toči belo in črno vino. DVAINDVAJSETLETA — 7 letno prakso v lekarni, menja delovno mesto samo, da bi izboljšala delovni položaj pod šifro »elekarna«. FILATELISTI IN NUMIZMATIKI POZOR! Bogato izbiro za obe dejavnosti, pa še ves pribor zanj poleg brezplačnih informacij vam nudijo: dr. Bogo Senčar, Filatelistična trgovina, Ul. Tor Banden 5, Trst (za Questuro) telefon 68-152.

ISČEM stanovanje v najem (najmanj dvosobno) v Trstu ali okolici. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika pod šifro »Delavce«.

ISČEM hišo z vrtom ali brez, pa tudi zemljišče za zidavo ali za obdelavo. Telefonirati na št. 228390. KUPIM Renault Tr 16 ali standard. Plačilo v gotovini. Telefonirati na številko 0481-77106 - Ronke.

PRODAM dvoblatni kompresor za zrak, zmogljivost 100 litrov, 2 leti star, malo rabljen, Ogled Doberdob, Bonetska (Ul. Boneti) 2.

TRGOVINA posode in železnine Per tot Fioretta - Prosek št. 5 obvešča svoje cenjene odjemalce, da v mesecu februarju nudi 10 odst. popust na vsem blagu.

KROJACNICA za moške in ženske s novimi vzorci. Blago za zimsko plašče, suknjiče, obleke in originalni tirolski liden. Obračuna plašče. Košta - Drev. D'Annunzio 11 - poslojpe kina Capitol.

Kmečka zveza izreka iskreno sožalje družini ob prerani izgubi Mira Škerlja, svojega dolgoletnega člana razsodišča.

SPD Igo Gruden in SD Sokol izrekata globoko sožalje obdorniku Ladju Kobalu in svojem ob smrti Marjana Trampuza, podpolkovnika JLA v pokolu.

S SINOČNJE SEJE ŠENTJAKOBSKEGA RAJONSKEGA SVETA

Italijanski šolarji naj se seznaniijo s slovenskim jezikom in našo kulturo

Med učeo se mladino obeh narodnosti naj se razvijejo tudi razne oblike skupnega delovanja

Šentjakovski rajonski svet je 19. januarja s posebno resolucijo ostro obsodil fašistična izjavanja, ki so bila uperjena zoper slovensko nižjo srednjo šolo »I. Cankar« v Frausnolovi ulici in druge naše učne zavode v okviru ameseca protikomunističnega ognja, oziroma protislovenske gonje sprico zakonskega osnutka senatorke Gerbec o celoviti zaščiti naše narodnostne skupnosti. Ob tej priliki je poudaril potrebo po globljem sodelovanju in kulturnih izmenjavah med tu živčima narodnostima ter iznesel v tem smislu tudi več konkretnih predlogov:

na štirih italijanskih osnovnih šolah pri Sv. Jakobu (»Slapaper«, »Tlameus«, »S. Laghi« in »Duca d'Aosta«) naj se uvedejo izvenskolski tečaji slovenskega jezika in kulture; na italijanski nižji srednji šoli (»Bergamas«) naj se uvede poljske angleščine, francosčine in nemščine tudi reden pouk slovensčine na prostovoljni osnovi; med italijanski in slovenski šolami naj se razvijejo razne oblike skupnega dejstvanja na športnem, kulturno-prosvetnem, umetniškem in drugih področjih; sproži naj se medsebojna izmenjava kulturnih in prosvetnih prireditev v prireditvi ustreznih ustanov ter organizacij obeh narodnosti; krajevne ustanove naj se pri reševanju vseh problemov, ki zadevajo javno življenje v Trstu, posve-

tjujejo s pristojnimi slovenskimi dejavniki; na sejah rajonskega sveta naj bo čimprej navzoč tolmač za slovenski jezik.

To so hvalevredne zamisli, tembolj v sedanjem času, ko piba na tržaškem županstvu Slovencev iz raznih nasprotnih veter; in preumerni bi se palogama dal ravno s takšnimi pobudami, ki bi hkrati izvenlele kot nazorna lekcija demokracije meščanski listi in njenim šovinističnim pribodnikom.

O tem, kako bi pristopili k spelja-

Našemu delovnemu tovarišu Fabiju Ruzzierju in ženi Vlasti se je pridružila brhka

TJAŠA

Iskreno čestitamo.

Kolektiv ZTT

Fabija in Vlasto Ruzzier je osrečilo rojstvo krepke

TJAŠE

K srečnemu dogodku čestitata

SD Adria in

PD Lonjer - Katinara

Štirje lažje ranjeni v prometni nesreči pod Obelskom

Na cesti Trst - Opčine, približno kilometer od Obelskega, se je včeraj popoldne pripetila prometna nesreča, ki je la za las ni terjala človeških žrtve.

Agent javne varnosti, 22-letni Anacleto Cagnazzo iz kasarne pri Fernetičih je bil s svojim »A 112« namenjen prvemu mestu, ko je izgovil nadzorstvo nad vozilom. Zaneslo ga je v obcestno ograjo ter odšlo od poboja naravnost v nasproti prihajajoči opel kadet, ki ga je upravljal 33-letni Volko Kocjančič iz Krogelj 11. Na kraj sta prihitela rešila Rdečega križa, s katerima so potnike odpeljali v bolnišnico. V Cagnozzovem avtu sta bila namreč študenta, 20-letna Daniela Primani iz Ul. degli Alpini 139 in 17-letni Edoardo de Voundevic iz Ul. Ricciostrato 35. Kocjančiču so dali le prvo pomoč, prav tako obema študentoma, medtem ko se bo moral Cagnazzo zdraviti deset dni na nevrokirurškem oddelku.

Predsednik upravnega odbora SLOVENSKEGA RAZISOVALNEGA INSTITUTA

sklepije na podlagi 6. člena pravilnika

5. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo jutri, 23. 2., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora
2. Obračun in predračun
3. Poročilo nadzornega odbora
4. Sprejem novih članov
5. Razno

Včeraj zvečer pa ni gorelo samo na Dolgi kroni. Požar je izbruhnil tudi pod Katinaro, kjer je prav tako zajel precejšnjo površino. Plameni so se razširili na celotnem poboju nad Ul. Castelieri, kjer pa v glavnem raste le trava in nekaj grmičevja. Vzrok obeh požarov preiskovalci niso ugotovili, domnevajo pa, da je bil ogenj podtakljen.

Na občinskem sedežu v Zgoniku se bo drvi ob 20. uri sestal zgonski občinski svet. Poleg proračuna za finančno leto 1979, ki je glavna točka dnevnega reda, bodo razpravljali tudi o načrtu za posodobljenje in preureditev hitre cestne povezave v tržaški pokrajini.

izrekata upravni svet in nadzorni odbor Založništva tržaškega tiska iskreno sožalje prizadetim svojim.

Trst, 22. februarja 1979

Ognjen obroč od Mačkolj do Žavelj

Močan požar na Dolgi kroni je včeraj pod večer približala gasilce iz Trsta, Starega miziristična in Milj. V širokem krogu so se višokali plameni, ki jih je silovito razpihlovala močna burja, širili vse od Mačkolj do prvih hiš v Žavelj. Gasilce so obvestili številni domačini, ki jim je gost dim stival vse do hiš. Obsežno akcijo, pri kateri so se poslužili starih brizgal, sta vodila maršal Picentini in podpolkovnik Fano. Kljub vsemu prizadevanju pa se je goreči obroč nevarno približeval cesti, ki po dolgi kroni pelje do Mačkolj. Zato so skoraj vse sile spravili na to cesto. Če bi namreč ogenj prešel na drugo stran, bi ga bilo skoraj nemogoče ustaviti in bi nadaljeval do Osapske doline. To področje je namreč gosto poraslo s hrastovim gozdom, poleg tega se ne bi mogli posluževati težkih brizgal.

Na srečo so ogenj, ki se je na nekaterih mestih nevarno približeval in tudi dosegel cesto, zaustavili. Okrog devete zvečer, po treh urah trdega dela, je gorelo samo še na obmejnem trikotniku v smeri nogometnega igrišča v Žavelj. Še pred tem so pogasili plamene, ki so silili proti hotelu Monte d'Oro, na levi strani ceste proti Mačkoljam ter področju ob neki osam-

ljeni hiši pod njim. Napeljali so več sto metrov dolge gumijaste cevi, vendar je bilo vse premalo, zato so se morali ognja lotiti s tolkali. Kotanjasto področje, ki je onemogočalo pristop brizgalam, je predstavljalo nevarnost za same gasilce.

Na kraju smo srečali tudi dolinskega župana Edvina Svaba. Povedal nam je, da so z dolinske strani posegli tudi člani pokrajinskega gasilskega društva »Brega«. Društvo šteje okrog devdeset članov, ima pa tudi precej opreme.

Včeraj zvečer pa ni gorelo samo na Dolgi kroni. Požar je izbruhnil tudi pod Katinaro, kjer je prav tako zajel precejšnjo površino. Plameni so se razširili na celotnem poboju nad Ul. Castelieri, kjer pa v glavnem raste le trava in nekaj grmičevja. Vzrok obeh požarov preiskovalci niso ugotovili, domnevajo pa, da je bil ogenj podtakljen.

Na občinskem sedežu v Zgoniku se bo drvi ob 20. uri sestal zgonski občinski svet. Poleg proračuna za finančno leto 1979, ki je glavna točka dnevnega reda, bodo razpravljali tudi o načrtu za posodobljenje in preureditev hitre cestne povezave v tržaški pokrajini.

Cene na občinski tržnici na debelo

(CENE ZA KILOGRAM, TARA VKLJUČENA)
21. FEBRUARJA 1979

Povrtina	Min.	Maks.	Prevl.	Min.	Maks.	Prevl.
Česen	1100	2600	1800			
Cvetača	288	403	345			
Zelje (glavnato)	288	460	403			
Cikorija	1600	1700	1600			
Radie rdeč	1080	1320	1200			
Radie zelen	1800	2400	2160			
Gobe (kult.)	1000	1300	1200			
Solata						
endivja	660	840	720			
Krompir bea	200	250	220			
Zelena						
paprika	1150	1380	1265			
Paradizniki	690	1150	863			
Zelena	600	800	700			
Špinat	480	720	600			
Sadje						
Banane	—	935	—			

Jabolka delišes I 460 690 575

Jabolka golden I 518 805 575

Hruške abate F. I 690 805 748

Hruške kaiser I 575 690 633

Hruške passacras. 288 345 345

Pomaranče tarok I 575 805 690

Pomaranče svetle 288 403 345

Limone I 460 575 518

Mandarine I 805 1380 920

Grenivke 330 440 385

«Prijetno sem bila presenečena...»

Svež zrak je zapihal na liceju »F. Prešern« po proslavi našega velikan, ki so jo v soboto pripravili dijaki sami. Na glavi je bila v teh dneh proslava glavna tema pogovorov med dijaki in tudi med profesorji in po njenem uspehu se šušlja, da jo bodo kmalu ponovili za starše v Kulturnem domu. Vse, kakor so si bila mnenja o stvaritvi dijakov v diametralnem nasprotju z mnenji, ki jih je izvala lankška proslava v Kulturnem domu, tako da je ravnateljica s ponedeljkovega posla po razredih okrožnico, v kateri piše: «Prijetno sem bila presenečena nad izvirno izvedbo Prešernove proslave in iskreno čestitam dijakom, ki so sodelovali in nospodam profesorjem, ki so jim bili ob strani».

Proslava je dokazala, da so dijaki zmogli nekaj napraviti, da imajo večjo ustvarjalno moč in da jim mora le biti dana priložnost, da ves ta njihov potencial prične na dan. Seveda so jim pri pripravi pomagali in z njimi sodelovali nekatere profesorji, vendar je bil končni rezultat predvsem zmag

njihovih hotenj, prizadevanj in dela. Včeraj smo se o proslavi sami predsemo o tistem, kar je bilo pred proslavo in kar ji bo še sledilo, pogovorili po končanem pouku s tremi dijakinjami — Nivesko Koto, Eleonoro Zupančičovo in Danijelo Burzo —, ki so se aktivno vključile v priprave za počastitev Prešerna.

Zamisel o proslavi se je porodila potem, ko so se zavedeli, da je na šoli že dalj časa prevladovala med dijakimi prava apatija. Hoteli so preseči tako stanje, zavedali pa so se, da bo prišlo do izredne spremembe v njihovem odnosu le, če bodo oni sami soudeleženi pri tem procesu. Tako pri pripravi in proslavi naš kulturalni praznik iz svojega zornega kota.

Med pripravami na proslavo je prišlo do zanimivega sodelovanja med samimi dijaki. Na obeh oddelkih je namreč mnogo dijakov, ki se udeležujejo po naših družinskih, ki so aktivni na raznoraznih

področjih, vendar ki so doslej bolj malo delali na šoli. Prav ti dijaki, obogateni z izkušnjami, ki jih niso pridobili v šoli, so odločilno pripomogli, da je njihov trud žel zaželeno sadove.

Ze od vsega začetka so se dijaki zavedali, da bi z njimi sodelovali tudi profesorji, vendar naj ne bi bilo to sodelovanje na ravni tradicionalnih odnosov med profesorji

UGOTOVITVE OB OBISKU NAJVIŠJE LEŽEČE VASI NA TRŽAŠKEM DOSEDANJE IZKUŠNJE GROČANCEV GOVORE DA INDIVIDUALNA PRIDNOST NE ZADOŠČA

Izredno delavni ljudje - Težave z mlekom, oziroma odkupom - Kaj bi pomenila združna oblika dela - Združna mlekarna in kupoprodajni konzorciji

Gročana, majhna kraska vasi, je s svojimi 500 metri nadmorske višine najvišje ležeče naselje na Tržaškem. Njena glavna gospodarska dejavnost je bilo od vselej kmetijstvo, predvsem živinoreja in nekega poljedelstva. Vino, gradništvo in druge specializirane zbirne kulture v tej vasi ne uspevajo dobro.

Kmetijsko - gozdno površine vasi obsegajo 279 hektarov, od katerih odpade 50 ha na obdelane površine, 32 na travnike, 134 na pašnike (paša se odvija od polovice maja do konca oktobra ali pa tudi dlje, če vremenske razmere to dopuščajo) ostalih 43 pa na gozd. Tem zemljiščem moramo dodati še približno 100 hektarov, ki se sicer nahajajo v Jugoslaviji, vendar pripadajo deloma posameznikom deloma pa vaški skupnosti Gročane.

Družin, ki se v vasi še ukvarjajo s kmetijstvom, je 25. Vsaki družini pripada torej 10 in več ha zemlje, kar je za naše razmere kar precej. Zanimivo je, da večja v vasi nekaj napisan zakon, ali točneje običaj o ohranitvi posestev, kar preprečuje razkosavanje kmetij. Resnici na ljubo moramo povedati, da je družin, ki bi se ukvarjale izključno s kmetijstvom, vedno manj; v vsaki je vsaj po en član zaposlen v drugih dejavnostih - delavce, obrtnike, uradnike... Vendar pa to nikakor ne vpliva negativno na kmetijstvo samo, saj vsi, prav vsi sodelujejo pri delu na polju, v hlevu, v gozdu.

Mirne duše lahko rečemo, da so Gročanci izredno delavni in vztrajni, odprti napredku in mehanizaciji in vsi stremijo za stalnim izboljševanjem svoje dejavnosti. V dokaz temu lahko navedemo nekaj zgodbinskih podatkov: skoraj vse stanovanjske hiše so bile na novo zgrajene v zadnjih 15 - 20 letih, isto velja tudi za gospodarska poslopja. Hlevi in ostali gospodarski prostori so zgrajeni na moderen in racionalen način. Vsaka kmetija razpolaga s traktorjem, kosilnico, molznim strojem in celo vrsto drugih pripomočkov.

Kot smo že omenili, je živinoreja glavni gospodarski dejavnik v vasi. V vasi je približno 180 glav živine čiste sivojave pasme. Vsa živina je popolnoma zdrava, kar potrjujejo tudi vsakoletni preventivni živinovzdravniški pregledi. Zaradi tega optimalnih pogojev je že leta 1964 pokrajinski kmetijski nadzorništvo ustanovilo v Gročani center za vzrejo prave sivojave alpske pasme, pokrajinski živinovzdravnik pa je takrat izdal dekret, da je področje Gročane neoposredno goveje TBC in bruceloze. Mleko gročanskih živinorejcev pa je že tradicionalno izredno dobro in bogato z maščobo.

Vsi ti pogoji dajejo našim živinorejcem možnost, da bi se njihov poglavitni pridelek, sad truda in razočaranj dobro in pravično prodajal. In vendar ni tako. Mleko namreč še celo vrsto let prevzema grošično podjetje iz Trsta, ki je Gročancem, to lahko mirno rečemo, prizadelo več škode kot koristi.

Predvsem je tu žgoč problem celotnega mleka. Plačilo, ki ga živinorejci prejema za svoje mleko, saj ne pozna ne praznika, ne nedelje.

Drugi pereči problem predstavljajo zbiralni center mleka. Podjetje, ki mleko prevzema, je namreč v zbiralnem centru v gročanski srenjski hiši pred leti namestilo star, odrabljen, vsekakor neustrezen zbiralni hladilnik. Prepogosto se zato primeri, da ta odpove in se mleko v njem pokvari. Tisoči in tisoči litrov mleka so tako že končali v vaskih odtočnih kanalih. Spet trdo delo in trud zamaženi.

Problemi gročanskih živinorejcev so vsekakor v nekakšnem sorodstvu s problemi ostalih kraških živinorejcev, saj neizpolnitost države, da živinoreja pri nas naglo propada, saj je tržaška pokrajina leta 1966 štela 4.500 glav živine, leta 1968 komaj 3.300, danes pa jih ima le še kakih 1.800.

Pa se vrnimo v Gročano, kjer je še razmeroma največ živine in zagotovo omenjene probleme pač najbolj občuti. Nujno je potrebno pokazati ustrezno rešitev. Ustrezna rešitev pa ni grošično podjetje, ki ne nudi nobenega jamstva, nobene možnosti za razvoj, saj je edini njegov interes ta, da nam poceni odzema mleko in nas tako izrine s tržišča in iz morebitne pačevr dokaj slabotne konkurence.

Edino možno rešitev vidimo v uresničanju že zdavnaj načrtovanih združenj pobud, kot so kraska združna mlekarna in razni kupoprodajni konzorciji. Zakaj mlekar, zakaj konzorcij? Prvič zato, ker bi bilo to v skladu z modernimi in naprednimi kmetijsko političnimi in pravnimi ukrepi, ki stremijo za čimvečjo odpravo vmesnih dejavnikov med proizvajalcem in potrošnikom. Drugič, ker bi bila to združna last, ki bi jo sami upravljali in katere izključni cilj bi bil nadaljnji razvoj naše kmetijskega. Ves dobiček, (pogoj za prodajo mlečnih izdelkov, ki so spričo bližine velikega trga izredno dobri), vsi prispevijo in podpora bi šli v višjo ceno mleka. V prispevke za nakup novih glav živine in morebitnih strojev, za strokovno izobraževanje mladih delovnih moči. Seveda se to ne bo uresničilo kar tako in bo zahtevalo od nas, predvsem v začetku, določene žrtve, vendar pa je to življenjskega pomena za naše kmetijstvo. Ali tako, ali pa še nekaj časa živinoreja in nadaljevanje po starem, izohajati poti in nato, naizbežen propad.

ne mleka. Plačilo, ki ga živinorejci prejema za svoje mleko, saj ne pozna ne praznika, ne nedelje.

Drugi pereči problem predstavljajo zbiralni center mleka. Podjetje, ki mleko prevzema, je namreč v zbiralnem centru v gročanski srenjski hiši pred leti namestilo star, odrabljen, vsekakor neustrezen zbiralni hladilnik. Prepogosto se zato primeri, da ta odpove in se mleko v njem pokvari. Tisoči in tisoči litrov mleka so tako že končali v vaskih odtočnih kanalih. Spet trdo delo in trud zamaženi.

Problemi gročanskih živinorejcev so vsekakor v nekakšnem sorodstvu s problemi ostalih kraških živinorejcev, saj neizpolnitost države, da živinoreja pri nas naglo propada, saj je tržaška pokrajina leta 1966 štela 4.500 glav živine, leta 1968 komaj 3.300, danes pa jih ima le še kakih 1.800.

Pa se vrnimo v Gročano, kjer je še razmeroma največ živine in zagotovo omenjene probleme pač najbolj občuti. Nujno je potrebno pokazati ustrezno rešitev. Ustrezna rešitev pa ni grošično podjetje, ki ne nudi nobenega jamstva, nobene možnosti za razvoj, saj je edini njegov interes ta, da nam poceni odzema mleko in nas tako izrine s tržišča in iz morebitne pačevr dokaj slabotne konkurence.

Edino možno rešitev vidimo v uresničanju že zdavnaj načrtovanih združenj pobud, kot so kraska združna mlekarna in razni kupoprodajni konzorciji. Zakaj mlekar, zakaj konzorcij? Prvič zato, ker bi bilo to v skladu z modernimi in naprednimi kmetijsko političnimi in pravnimi ukrepi, ki stremijo za čimvečjo odpravo vmesnih dejavnikov med proizvajalcem in potrošnikom. Drugič, ker bi bila to združna last, ki bi jo sami upravljali in katere izključni cilj bi bil nadaljnji razvoj naše kmetijskega. Ves dobiček, (pogoj za prodajo mlečnih izdelkov, ki so spričo bližine velikega trga izredno dobri), vsi prispevijo in podpora bi šli v višjo ceno mleka. V prispevke za nakup novih glav živine in morebitnih strojev, za strokovno izobraževanje mladih delovnih moči. Seveda se to ne bo uresničilo kar tako in bo zahtevalo od nas, predvsem v začetku, določene žrtve, vendar pa je to življenjskega pomena za naše kmetijstvo. Ali tako, ali pa še nekaj časa živinoreja in nadaljevanje po starem, izohajati poti in nato, naizbežen propad.

Kraški motiv - Vhod v stanjel

(Foto Mario Magajna)

EDVIN BERNETIC

Ženska in njena stvarnost RAZMIŠLJANJA PRED LETOŠNJIM MEDNARODNIM PRAZNIKOM ŽENSKE

Se dobra dva tedna in spet bo tu 8. marec - mednarodni dan ženske, dolga leta edini dan v letu, ko se nekaj spregovorilo in napisalo o ženskah in njihovih vprašanjih.

Kaj pa danes? Nedvomno se o ženski problematiki nasploh več in večkrat piše in govori, bodisi ker to izpoveduje ženska gibanja, bodisi zaradi vprašanj samih, ki jih nikakor ne moremo strpati in utesniti med izključno žensko.

Ob tej pozitivni ugotovitvi pa še vedno obstajajo upravičeni dvomi, če sta tako obravnavanje in poročanje o ženski, njenih hotenjih, in zahtevah vedno smotni, strpni, predvsem pa ne preveč obremenjeni s stololetnimi predsodki.

Vendar se pred letošnjim 8. marcem ne bi spuščale v analizo, kako in kdaj o nas poročajo in kako nas obravnavajo, temveč bi se raje osredotočile na to, kaj predstavljajo za nas in kaj bi moral biti naš mednarodni dan.

Skoraj bolj boleče kot to, da je bil 8. marec edini datum v koledarju, ko so skoraj vsi časopisi objavljali uvodnik o ženskah, ki ga je največkrat kot edinega v letu napisala ženska roka, je bilo dejstvo, da se je mednarodni dan prelevil v praznik. Praznični dan ali bolje večer pa je pomenil skoraj izključno to, da je smela žena zvečer ven na večerjo ali manjšo zabavo.

Nedvomno bi se morale ženske o smega marca tudi veseliti, nikakor pa ne more biti to njegov glavni ali celo edini namen. Niti ni na ta datum god žena - mater ali žena kot poročenih žensk, s manj pa "prosti dan" gospodinji.

Kaj naj torej bo ta proglasi mednarodni dan žensk 8. marec? Predvsem dan, ko bi morale ženske narediti kratek obračun, lahko tudi osebnega, o svojem delovanju, o izpolnitvi in neizpolnitvi želja, o uresničevanju ali zatrtih zahtevah, o pekočih porazih in prehodnih zmagah, predvsem pa o tem, kako vsaka živa, kaj dela in ustvarja, čemu se odpoveduje in zakaj, kaj si želi in kaj se mora zahtevati.

Taki pomeni najprej s samo seboj, nato pa se skupen pregled o delovanju ženskega gibanja, o njenem zastopanju ali napredku, o njem vedno prijeti. Navadno zato ne, ker se nam pri obračunavanju ne iztečejo vsi računi, oziroma jim moramo prevečkrat pripisati iz gubo.

O prevelikem izkupičku ne moremo govoriti zadnje čase niti ženska in feministična gibanja, pa čeprav so izbojevala marsikatero zmago. Nikakor pa niso rešila nekaterih

osnovnih vprašanj, v prvi vrsti odnosa med specifičnim delom svojega delovanja in splošno političnim angažiranjem.

S preprostimi besedami to pomeni, da ženska kot posameznica in pa kot članica raznih gibanj ne zna ali ne more uskladiti svoje zavzetosti, da bi na eni strani podarila posebne, specifične probleme, ki se ji tičejo in bi jih ob enem vključila v splošno demokratično gibanje.

Razpored med dvema težnjama je boleč, še bolj pa odločitve o trenutnem boju, ki obiščejo eno ali drugo pravilo. Zato je ženska ženska, ženska Italije, javno to vprašanje razjasniti ob letošnjem dnevu žensk, predvsem pa preveriti, v kolikšni meri in kako ga ženske, članice ali ne, občutijo in presojajo.

Z izpraševanjem vestja pa je ZŽZ začela kar pri sebi in takoj ugotovila, da sama in tudi kot del ženskega gibanja ni bila v celoti kos zastavljenim nalogam. Res je, da je k taki oceni odločilno pripomogel splošni politični položaj, ki je tudi zvezo in vse napredne sile primoral, da se odločno postavijo v obrambo demokratične svobode.

Zato je tudi zveza med poglavitno vprašanja, o katerih bi morale ženske spregovoriti ob letošnjem osemtem marcu, uvrstila vprašanje demokracije, ki edina omogoča, da ženska lahko uspešno in stvarno prikaže lastno "specifiko".

Ne utrjevanja demokracije pa ženske ne bodo dosegle, če bodo zaprte med domače stene. Zato naj letošnje leto prinese večjo angažiranost žensk v "politiko", kar pa pomeni predvsem splošno družbeno udejstvovanje.

Iz svojega kotička pa ženska ne more, če ne preveri prej lastnega odnosa do svojega zasebnega življenja, tistega, ki ji družba navadno poverja kar za poklice. Kako vsaka živa, kaj dela in ustvarja, čemu se odpoveduje in zakaj, kaj si želi in kaj se mora zahtevati.

Taki pomeni najprej s samo seboj, nato pa se skupen pregled o delovanju ženskega gibanja, o njenem zastopanju ali napredku, o njem vedno prijeti. Navadno zato ne, ker se nam pri obračunavanju ne iztečejo vsi računi, oziroma jim moramo prevečkrat pripisati iz gubo.

O prevelikem izkupičku ne moremo govoriti zadnje čase niti ženska in feministična gibanja, pa čeprav so izbojevala marsikatero zmago. Nikakor pa niso rešila nekaterih

Španski nostalgiki

MADRID - Čeprav je špansko ljudstvo dolga desetletja celotno svobodno zadnati, si demokracija v Španiji še vedno težko utira pot. V 40 letih se je namreč špansko ljudstvo odvadilo demokratičnih načel in ker so v medsebojnem boju politične sile pogosto tudi nedolodne, je protidemokratskim silam dokaj lahko ribariti v kalnem. Odtod razne pobude, ki prav gotovo ne sodijo več v sodobno Španijo. Ena teh pobud je ta, da naj bi v Cordobi postavili velik spomenik diktatorju caudilu Franciscu Francu. Predlog za postavitev spomenika je postavila kar občinska uprava.

Kot vidimo občinska uprava v Cordobi noče pozabiti na mračno dobo in čeprav njen naci ni uspel, se mu noče odpovedati. Ko je namreč občinska uprava razpisala v Cordobi nabiralno akcijo se prebivalstvo ni odzvalo in so zbrali vsega skupaj dva milijona pezet, kar je v naši valuti sicer lepa vsota 245 milijonov lir, toda mnogo premalo glede na megalomanijske načrte nostalgikov v Cordobi. Če občinski upravi ne bo uspelo zbrati kaj več, bo ta sredstva dala v sklad ustanove Franciska Francu. Iz tega izhaja, da nostalgiki v Cordobi iščejo najrazličnejše motive, kako ohraniti živ spomin na diktatorja, ki se ga je špansko ljudstvo komaj otreslo.

Razgovor sodelavcev «Mladosti» z Edvardom Kardeljem

DOSLEDNA REVOLUCIONARNA POT

7.

LETA 1937

Po vrnitvi v domovino je tovarš Kardelj delal s pokrajinskim komitejem kot predstavnik Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije. Tako je začel pripravljati ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. Ker so bile razmere v domovini za razmah političnega dela ugodnejše kakor prej, so teklo priprave na ustanovni kongres hitro. Štiri, pet mesecev po Kardeljevem prihodu, na pomlad 1937, se je sestel kongres blizu Trbovelj - v cerkvenikovi hiši pri neki zapuščenih cerkvi. Kongres bi bil moral pravzaprav zasedati v sami cerkvi. Ker so bili - po napaki tehničnih organizatorjev kongresa - neki delegati zadržani, niso mogli priti na kongres, čeprav so prišli na naročene javke, je bilo udeležencev manj in kongres je moral zasedati v cerkvenikovi hiši.

Partijsko delo se je takrat razvilo v znamenju protifašistične boja in v tem duhu je potekal tudi ustanovni kongres.

Ingred Bergmanova dobi 4. priznanje?

Med najecljavnejšimi tujimi filmi tudi italijanski film «Viva Italia» - W. Beatty se poteguje za 4. «oskarje»

NEW YORK - Oskar sicer ni več tako veljavna nagrada, kot je bila pred leti, vendar je to še vedno lepo priznanje za umetnika oziroma filmskega človeka, pa tudi odlična reklama za filmskega producenta, kajti film, ki je dobil več «oskarjev», bo prav gotovo vsaj v začetku pritegnil veliko občinstva. Zato se v filmskem svetu, kljub upadanju vrednosti «zlatega kipeca», daje velika važnost temu filmskemu priznanju in so zato vesti, ki prihajajo iz ameriških filmskih krogov, še vedno zanimive tudi za široko javnost, posebno za ljubitelje filmske umetnosti ter za ljudi, ki pogosteje obiskujejo kinematografske dvorane.

Kate, da bo velika filmska umetnica Ingred Bergman ponovno dobila «oskarja». Znano je, da je ta filmska umetnica dobila to priznanje že leta 1944 in sicer za glavno žensko vlogo v filmu «Gaslight». Drugič je «zlati kipec» doblila danajet let pomenje za glavno žensko vlogo v filmu «Anastasia», dve leti prej, torej leta 1954 pa je dobila «oskarja» za najboljšo stransko vlogo in sicer v filmu «Murder on the Orient Express». Tokrat napovedujejo Ingred Bergmanovo ponovno priznanje za njeno čudovito interpretacijo glavne ženske vloge v filmu «Autumn sonatas».

Seveda je Ingred Bergmanova trenutno le najbolj kvotirana umetnica za to priznanje. Z njo pa bodo tekmovali za isto priznanje še Ellen Burstyn za glavno žensko vlogo v filmu «Same time, next year», Jill Clayburgh tekmuje z njo z vlogo v filmu «An unmarried Woman», Jane Fonda pa z njo v filmu «Coming Home». Končno rine v ospredje še Geraldine Page s svojo vlogo v filmu «Interiors».

Za «oskarja» za najboljšo glavno moško vlogo se tokrat poteguje Warren Beatty in sicer za glavno vlogo v filmu «Heaven can wait» ter Gary Busey, Robert De Niro, Laurence Olivier in John Voight.

Odvce bi bilo navajati imena vseh kandidatov za visoka priznanja, na primer za najboljšo stransko žensko in moško vlogo, saj bi morali navesti kakih deset moških in žensk imen in prav toliko naslovov raznih filmov. Zato se bomo ustavili le pri nekaterih resnejših kandidaturah. Zvesteli, ki prihajajo iz dobro informiranih krogov, imajo možnost doseči veliko priznanje nekateri zelo «aktualni» filmi, med katerimi sta tudi dva filma o vojni v Vietnamu in sicer filma «The deer hunter» ter «Coming Home», h katerima bomo dodali še film «Heaven can wait», ki ga je režiral Warren Beatty, ki igra v njem tudi eno izmed glavnih vlog. Gornji filmi so namreč dobili največ glasov za kandidiranje za letošnja priznanja «oskar».

Kot je znano, dodeli ta priznanja ameriška akademija za filmsko umetnost, ki pravzaprav odloča po tem ko vrsto filmov prikažejo v številnih kinematografih in če nekatere otipajo pulz ameriške publike.

Kot najboljši film v neangleškem jeziku bo tokrat tekmoval za priznanje tudi italijanski film «Viva Italia», ki so ga »praprati» Risi, Scola in Monticelli. S tem filmom bodo tekmovali za »380. priznanje» še francoski film «Get out your handkerchiefs», zahodnoevropski film «The glass cable» - madžarski film «Hungarians» ter sovjetski film «White bim, black years».

Ze omenjeni igralce - režiser Warren Beatty kandidira kar za štiri «oskarje» in sicer kot najboljši protagonist, kot najboljši režiser, kot najboljši producent in tudi kot najboljši scenarist, pa čeprav je za film «Heaven can wait» napisala z njim scenarij tudi Ellen Map.

Filma «The deer hunter» in «Heaven can wait» sta si nabrala kar po deset kandidatur, to se pravi da tekmujejo kar za deset «oskarjev» in sicer kot najboljši film leta, kot film z najboljšim protagonistom, najboljšim režiserjem itd. itd. Za osem «oskarjev» se potegujejo filmi «Midnight Express», ki obravnava strahotne izkušnje mladega ameriškega študenta, ki ga v Turčiji aretirajo zaradi razpečevanja mamil.

Sicer pa so to šele kandidature in bodo končni rezultati znani šele 9. aprila, ko bo 2000 članov že omenjene ameriške filmske akademije s tajnim glasovanjem določilo, komu naj kako priznanje gre. Seveda ne smemo misliti, da bo šlo vse gladko in tudi v smislu določenih norm. Ker gre pri vsakem filmu za težke investicije, za težke denarje, je logično, da pridejo na vrsto tudi razni mračni zakulisni boji ali vsaj močni lobiji.

Na italijansko švicarski meji je živo

Italijansko-švicarska meja je bila od nekdanj zbirališča, saj so jo dnevno prekorčali, zakonito in nezakonito, zlasti obojne prebivalci, da so tako kaj zaslužili pri nakupu. Še pred desetimi leti so odhajali v Švico Italijani iz Coma, Vareseja in drugih obmejnih krajev. Onstran meje so si napolnili bežinske tanke, si nakupili cigarete, čokolade in še česa drugega, nato pa so se vračali domov in tako so prihranili nekaj tisočakov. Zadržani leta pa so se stvari nekako obrnile: švicarski frank se je ovrednotil nasproti liri kar za trikrat in Italijanom se nikakor ne splača več nakupovati v Švici.

Novo stanje na izkorišča Švicarji, ki ob četrtkih in sobotah nakupni prihajajo v Italijo po nakupih. Prav jini pride skoraj vse, tako da si nakupijo zlasti mesa in druge prehrane, pa tudi piščice, ki so spričo bližine velikega trga izredno dobri), vsi prispevijo in podpora bi šli v višjo ceno mleka. V prispevke za nakup novih glav živine in morebitnih strojev, za strokovno izobraževanje mladih delovnih moči. Seveda se to ne bo uresničilo kar tako in bo zahtevalo od nas, predvsem v začetku, določene žrtve, vendar pa je to življenjskega pomena za naše kmetijstvo. Ali tako, ali pa še nekaj časa živinoreja in nadaljevanje po starem, izohajati poti in nato, naizbežen propad.

EDVIN BERNETIC

RADIO VELE-VIZIJA

ITALIJANSKA TV	Babarjeve prigode
Prvi kanal	17.05 Knjižna osebnost, film
12.30 Problemi in raziskovanja 50-dobne znanosti	18.00 Pristnost tujcev v italijanski zgodovini
13.00 Športna oddaja	18.30 Iz parlamenta, DNEVNIK 2 in Sport
13.25 Vremenska slika	18.50 Super Gulp!
13.30 DNEVNIK	Vremenska napoved
Danes v parlamentu	19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
14.10 Pustna povorka	20.40 Devet primerov za inspektorja Derricka
PRENOS IZ VIAREGGIA	STRAH, TV film
17.00 Vlakce	21.45 Tedenska oddaja o dogodkih in idejah naše dobe
Pravilice, pesmice in igrice	22.40 15-dnevni filmski pregled DNEVNIK 2 - ZADNJE VESTI
17.25 Bratje Plem Plem, risanka	Programi pristopanja
17.35 Štirje dinamični bratje	JUGOSLOVANSKA TV
18.00 Argumenti	Ljubljana
18.30 10 herotze, glasbena oddaja	8.55 - 16.00 TV v šoli
19.00 Kronike	16.50 Kmetijski Ham
19.20 Napredaljši	17.00 BOJ PROTI ONESNAŽENJU
LA VELOCE VOLPE BRUNA - TV film	17.55 Traj brez trebulja
19.45 Almanah in Vremenska slika	18.35 OBRZORNIK
20.00 DNEVNIK	18.45 Babičin vnuček
20.40 Videli se bomo nočjo	19.30 DNEVNIK
Škafi, 3. nad.	20.00 Oči kritike
21.50 Iltari simpatični Braccio di Ferro	20.45 PRIMER SANDRE LAINGH
22.10 POLITIČNA TRIBUNA	21.40 Glasbeni magazin
22.45 Mednarodni oder	22.20 DNEVNIK
Matia Bazar, Bob McGippin, Sarah Brightman in Hot Gossip	Koper
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika	19.50 Stičice
Drugi kanal	20.00 Risane
12.30 Tednik o gledaliških vesteh	20.15 DNEVNIK
13.00 DNEVNIK OB 13. URI	20.35 LJUDJE PROTI, film
13.30 VLOGA STARSEV PRI VZGOJI OTROK	22.15 Dokumentarna oddaja
17.00 Program za otroke	22.45 Jazz na ekranu

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše vmes (7.45 cel): Pravilica za dobro jutro: 9.05 Mozaik melodij in ritmov: 9.30 Disco Music: 10.05 Konkcert sredi jutra: 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole: 11.05 A. J. Cronin: "Angeli noči": 11.35 Iz revij in glasbenih komedij: 12.00 Glasba po željah: 13.15 Zborovska revija "Cecilijana 1978": 13.45 Gospodarska društva v deželi: 14.10 Roman v nadaljevanjih, "Jara gospodas", 4. del: 14.30 Glasbene oblike in izrazi: 15.35 Priročnik lahke glasbe: 16.30 Kje je napaka?: 17.05 Mi in glasba: klasični 20. stoletja: 18.05 Slovenski govori na Tržaškem: 18.20 Za ljubitelje operne glasbe.

Politična tribuna: 15.45 Popolnanska srečanja: 17.30 Film in glasba: 18.00 Il giardino delle delizie, pisan spored: 18.35 Program pristopanja: 19.35 Kurt Weill: in Berlineze a stelle e striscie, radjska priredba: 20.00 Opera kviz: 21.05 Klasična glasba.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila: 6.00, 7.55 Nekoga drugega dela: 8.45 Spominj iz šole: 9.32 A. Čehov: Deležavne prigode: 10.12 Sala F. pogovor s poslušalci o žeri v današnji družbi: 11.32 Zgodbe in anekdote: 12.45 Alto gradništvo: 13.40 Romance: 15.00 Tukaj radio 2, pogovor s poslušalci: 17.55 Potovanje skozi razmere, v katerih živi italijanska mladina: 21.20 La biva

KOPER	7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30, 20.30, 21.30 Poročila: 6.05, 7.00 Jutrjanja glasba: 8.32 Solisti: 9.15 Knjižna oddaja: 9.32 Lucianovi dopisniki: 10.00 Z nami je...: 10.40 Glasba in nasveti: 11.00 Kim, svet mladim: 11.32 Glasba sprint: 12.05 Glasba po željah: 14.15 Družba in revolucija: 14.33 Italijanski zbori: 15.40 Nova pesek: 16.05 Orkester Ginassi: 17.00 Ob petih popoldne: uica M: 17.30 Primorski dnevnik: 18.00 Glasba po željah: 18.35 Gojenci glasbene šole iz Postojne: 19.33 Crash: 20.00 Opera - pozicija, glasba in ples: 21.00 Glasba jugoslovskega juga.
-------	---

RADIO 1	7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila: 7.30 Jutrjanje prebujenosti: 9.00, 10.30 Radio anči: 10.00 Posebna oddaja: 11.30 Glasbena oddaja z Mino: 12.05, 13.30 Vi in jaz: 15.05
---------	---

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dan je primeren za razpravo o važnih in diletiranih vprašanjih. Skušajte se ostre sivoje osamljenosti. BIK (od 21.4. do 20.5.) Skušajte naglo odpraviti neki poslovni nesporazum. Na nekem potovanju boste dosegli odlični moralni uspeh. SKORPIJON (od 21.10. do 22.11.) Edinole s presenečenjem bi znali uspeti. Nekdo je preveč ponosen. STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Pravilno izberite delo, pa tudi sodelavce. Popolno razumevanje. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Preveč se vam mudi in zato se vam marsikaj izmuzne iz rok. V družini veliko veselje. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Če bi se nekoliko potrudili, bi mogli odlično uspeti. Tudi v ljubezenskih zadevah več pojdnosti. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Delo bo težavno, toda uspeh bo tem večji. Vaši čustveni podvigi bi se znali slabo končati.

Obkrožite se z osebam, katerih iskreno prijateljstvo dobro poznate. TEHNIKA (od 21.3. do 21.10.) Trenutni uspeh ni nikakršen uspeh. To boste lepe spoznali. Ljubosumnost boste.

DVOJČKA (od 21.5. do 20.6.) Ne-kj dober nasvet vam bo pomagel iz zagate. Ne sprejmite nobene pobude, preden se niste nanjo pripravili.

RAK (od 21.6. do 20.7.) Ne prepletajte privatnega življenja s poslovnimi zadevami. Pazite se pred muhavostjo ljubljene osebe.

LEV (od 21.7. do 20.8.) Ugodne okoliščine za vsa analitična dela. Nekdo bo v pozitivnem smislu vplival v zvezi z nekim sporom.

DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Brinite svoje interese za razumnostjo.

— Kje ste bili vi takrat? — Ne vem natanko. V enem izmed ilegalnih stanovanj v okolici Ljubljane. Nadaljnji pogovor je nanesel na peto državno konferenco KPJ. Tovariš Kardelj je rekel, da se je udeležil mnogih partijskih konferenc in posebej poudaril, da je bila ta ena najuspešnejših, ker je bila polna orientacije na konkretne naloge. Peta konferenca je v mnogih stvareh dokončno formulirala in potrdila preokret, ki je bil pravzaprav nastal že prej. Partija ni več živevala v svetu konstrukcij, abstraktnih formul, direktiv «od zgoraj», marveč se je jela boriti samostojno, v skladu s konkretnimi pogoji in se mobilizirala za njihove vsakdanje zahteve ter usmerila ta boj na pot revolucionarnih ciljev. Novi politburo se je usmeril na to, da aktivizira Partijo v celotni politični problematiki, to se pravi, da jo usposobi, da postane vodilni politični činitelj v vseh gibanjih množic, da pošlje komuniste kot aktiviste povsod tja, kjer so množice. Partija se je dokončno otresla zarotniškega vzdusja in posiala politični činitelj kot stranka množic.

SESTI APRIL 1941 V BOMBARDIRANEM BEOGRADU

Pogovor se je že blizal koncu. Na vrsti so bila zadnja vprašanja, ki sva jih hotela zastaviti tovarišu Kardelju.

— Kako ste doživeli vojno in začetek revolucije? — Šestega aprila sem se mudil v Beogradu, kamor sem prispel nekaj dni prej. Od konca leta 1939 sem živel v glavnem v Zagrebu. V okviru Politbiroja smo namreč ustanovili sekretariat Politbiroja, katerega član sem bil, razen tovariša Tita in Rankovića, tudi jaz. Po 27. marcu smo jeli misliti, da bi se sekretariat Politbiroja preselil v Beograd. Takoj sem moral na pot in tako sem prve dni aprila prispel v Beograd.

